

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting

SFS 2019:834

Publicerad
den 3 december 2019

Utfärdad den 28 november 2019

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting²

dels att rubriken till lagen samt 2 kap. 1, 3, 4, 6–8 §§, 3 kap. 1–5, 10–12, 14, 16–18, 22, 27, 29, 30, 32, 34, 37, 39, 40 §§, 4 kap. 1 § och rubriken till 2 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 1 a och 7 a §§, av följande lydelse.

Lag om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och regioner

2 kap. Ändring i indelningen i regioner³

1 §⁴ Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i regioner, om det inte finns hinder mot en motsvarande ändring i länsindelningen. Bestämmelser om sambandet mellan regionindelningen och länsindelningen finns i 1 kap. 1 § kommunallagen (2017:725). En ändring i regionindelningen får dock ske endast om ändringen kan antas medföra bestående fördel för en region eller en del av en region eller andra fördelar från allmän synpunkt.

Regeringen får meddela föreskrifter om genomförandet av en beslutad indelningsändring.

Vid prövning av frågan om indelningsändring ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de regioner som närmast berörs av ändringen. Om en sådan region motsätter sig en indelningsändring, får ändringen beslutas endast om det finns särskilda skäl. Särskild hänsyn ska även tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen. Befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas.

1 a § Kammarkollegiet får besluta om en indelningsändring som bör ske med anledning av en sådan ändring i den kommunala indelningen som avses i 1 kap. 3 §.

¹ Prop. 2018/19:162, bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48.

² Lagen omtryckt 1988:198.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1991:1693.

³ Senaste lydelse 2016:740.

⁴ Senaste lydelse 2017:732.

3 §⁵ Kammarkollegiets beslut enligt 1 a eller 2 § överklagas till regeringen.

4 §⁶ En fråga om ändring i regionindelningen kan väckas av en region eller medlem av en region som skulle beröras av ändringen. Ansökan om en sådan ändring ska ges in till Kammarkollegiet.

Regeringen och Kammarkollegiet kan också ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ.

6 §⁷ En indelningsändring träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Om ändringen är av sådan omfattning att en region enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla regionfullmäktige, träder ändringen i kraft den 1 januari året efter det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum.

Ett beslut om indelningsändring enligt 1 § första stycket ska meddelas senast ett år innan ändringen ska träda i kraft. Om det finns synnerliga skäl, får beslutet meddelas vid en senare tidpunkt, dock inte senare än åtta månader före ikraftträdandet. Ett beslut om indelningsändring enligt 1 a § ska meddelas senast tre månader innan ändringen ska träda i kraft.

7 §⁸ Vid ändringar i indelningen i regioner tillämpas bestämmelserna i 1 kap. om

1. ekonomisk reglering i 6–10 §§,
2. rättskapacitet i 13 §,
3. fördelning av beslutanderätt i 14–16 §§,
4. indelningsdelegerade i 17 §,
5. beredning och verkställighet i 18 §,
6. överklagande i 19 §, och
7. utredning om indelningsändring i 22, 23, 25 och 26 §§.

Då ska det som där sägs om

1. kommun i stället gälla region,
2. kommunfullmäktige i stället gälla regionfullmäktige, och
3. kommunstyrelse i stället gälla regionstyrelse.

7 a § Berörda regioner ska, om det inte är uppenbart obehövt, som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad regionindelning inhämta synpunkter från befolkningen.

8 §⁹ Om en indelningsändring innebär att en ny region bildas, får

1. regionen lämna bidrag till en kommun inom regionen i den utsträckning det behövs för att motverka att bildandet leder till höjd kommunalskatt, och
2. kommunerna inom regionen lämna bidrag till varandra, om det behövs för att jämna ut ekonomiska effekter mellan kommunerna på grund av att uppgifter förts över från regionen till kommunerna eller omvänt.

Bidrag får som längst lämnas till utgången av det femte året från det att indelningsändringen har trätt i kraft.

De närmare villkoren för bidragsgivningen ska regleras i en överenskommelse mellan de berörda parterna.

⁵ Senaste lydelse 2016:740.

⁶ Senaste lydelse 2016:740.

⁷ Senaste lydelse 2016:740.

⁸ Senaste lydelse 2016:740.

⁹ Senaste lydelse 2016:740.

1 §¹⁰ Detta kapitel innehåller bestämmelser som ska tillämpas om regeringen enligt 1 kap. 17 § eller 2 kap. 7 § första stycket 4 har beslutat att en kommun eller en region ska företrädas av indelningsdelegerade.

2 §¹¹ De indelningsdelegerade och ersättare för dessa utses från varje kommun eller region vars område helt eller delvis ska ingå i kommunen eller regionen enligt den nya indelningen (ändringsberörda kommuner och regioner).

3 §¹² Antalet indelningsdelegerade och ersättare från varje kommun och region bestäms av fullmäktige i ändringsberörda kommuner och regioner. Om kommunerna eller regionerna inte är överens om antalet, ska regeringen fastställa antalet indelningsdelegerade och ersättare.

4 §¹³ De indelningsdelegerade och deras ersättare ska väljas av fullmäktige i ändringsberörda kommuner och regioner inom 30 dagar efter det att kommunen eller regionen fått del av regeringens beslut om indelningsändring, om inte regeringen bestämmer en senare tidpunkt.

5 §¹⁴ De indelningsdelegerade och deras ersättare väljs bland dem som är ledamöter eller ersättare i fullmäktige i ändringsberörda kommuner och regioner.

Under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska valet vara proportionellt. Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska det vid valet bestämmas i vilken ordning ersättarna ska tjäntgöra.

10 §¹⁵ Indelningsdelegerade är enligt 1 kap. 17 § och 2 kap. 7 § första stycket 4 beslutande församling för kommunen eller regionen enligt den nya indelningen.

11 §¹⁶ Indelningsdelegerade ska tillsätta ett arbetsutskott för beredning av ärenden och verkställighet av beslut. Om det behövs för att fullgöra sådana uppgifter, får indelningsdelegerade tillsätta flera utskott eller anlita nämnder och beredningar i ändringsberörda kommuner och regioner.

12 §¹⁷ Om inte något annat följer av lag eller annan författning får ansvaret för beredning, förvaltning och verkställighet inom ett utskotts verksamhetsområde lämnas över till partsammansatta organ. Detta gäller dock endast ärenden som avser förhållandet mellan kommunen eller regionen enligt den nya indelningen som arbetsgivare och dess anställda.

Bestämmelserna i 7 kap. 20–25 §§ kommunallagen (2017:725) tillämpas i fråga om partsammansatta organ. Det som där sägs om fullmäktige och nämnd ska då i stället gälla indelningsdelegerade och utskott.

14 §¹⁸ Indelningsdelegerade ska besluta i ärenden som har väckts av

¹⁰ Senaste lydelse 2016:740.

¹¹ Senaste lydelse 2016:740.

¹² Senaste lydelse 2016:740.

¹³ Senaste lydelse 2016:740.

¹⁴ Senaste lydelse 2016:740.

¹⁵ Senaste lydelse 2016:740.

¹⁶ Senaste lydelse 2016:740.

¹⁷ Senaste lydelse 2017:732.

¹⁸ Senaste lydelse 2016:740.

1. ett utskott,
2. en indelningsdelegerad genom motion,
3. revisorerna om ärendet avser granskning eller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget, och
4. fullmäktige eller styrelse i ändringsberörda kommuner och regioner.

16 §¹⁹ Indelningsdelegerade får bestämma att ett utskott i sin tur får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos ändringsberörda kommuner och regioner att besluta på utskottets vägnar.

Första stycket gäller inte sådana ärenden som anges i 6 kap. 38 § kommunallagen (2017:725).

17 §²⁰ Indelningsdelegerade samt ledamöter i ett fullmäktige som har utsett indelningsdelegerade får ställa interpellationer och frågor till

1. ordföranden i ett utskott, och
2. ordföranden i en nämnd eller beredning i ändringsberörda kommuner och regioner.

Indelningsdelegerade får även besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation eller fråga till någon som har utsetts av fullmäktige för ändringsberörda kommuner och regioner och som är ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ kommunallagen (2017:725) eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som ändringsberörda kommuner och regioner är medlemmar i.

18 §²¹ I fråga om indelningsdelegerades arbetsformer i övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (2017:725) om

1. ordförande och vice ordförande i 5 kap. 11 §,
2. tillkännagivande om och kallelse till sammanträden i 5 kap. 13–15 §§,
3. ersättare i 4 kap. 22 § och 5 kap. 17–20 §§,
4. beslutsförhet i 5 kap. 45 och 46 §§,
5. jäv i 5 kap. 47 och 48 §§,
6. rätt och skyldighet för andra än ledamöterna att medverka i 5 kap. 40 och 41 §§,
7. hur ärenden bereds i 5 kap. 26, 28, 29 och 33 §§,
8. bordläggning och återremiss i 5 kap. 50 och 51 §§,
9. offentlighet och ordning vid sammanträdena i 5 kap. 42 och 43 §§,
10. hur ärendena avgörs i 5 kap. 52–57 §§,
11. interpellationer i 5 kap. 59–62 §§,
12. frågor i 5 kap. 64 §, dock inte till den del det i 64 § hänvisas till 63 §, och
13. protokollet i 5 kap. 65–69 §§ och 8 kap. 12 §.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
2. en ledamot i fullmäktige i stället gälla en indelningsdelegerad,
3. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet,
4. nämnd eller fullmäktigeberedning i stället gälla utskott, och
5. kommunens eller regionens anslagstavla i 5 kap. 13 § andra stycket och 8 kap. 12 § kommunallagen avse anslagstavlan i ändringsberörda kommuner och regioner.

¹⁹ Senaste lydelse 2017:732.

²⁰ Senaste lydelse 2017:732.

²¹ Senaste lydelse 2017:732.

Vid tillämpningen av 5 kap. 26, 28, 41 och 61 §§ kommunallagen ska dock det som där sägs om nämnd även gälla utskott.

22 §²² Valbar som ledamot eller ersättare i utskott är den som vid tidpunkten för ett sådant val

1. är indelningsdelegerad eller ersättare för indelningsdelegerad, eller
2. har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller regionen enligt den nya indelningen.

I fråga om valbarhet i övrigt tillämpas bestämmelserna om valbarhets hinder i 7 kap. 3 § och 4 kap. 5 § 1 kommunallagen (2017:725). Det som där sägs om nämnd ska då i stället gälla utskott.

27 §²³ Arbetsutskottet ska upprätta förslag till budget för kommunen eller regionen enligt den nya indelningen. I fråga om tidsfrister tillämpas 11 kap. 8 och 9 §§ kommunallagen (2017:725).

29 §²⁴ I fråga om utskott i övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (2017:725) om

1. omröstning, beslut och reservation i 4 kap. 24–27 §§,
2. ersättarnas tjänstgöring och rätt att närvara vid sammanträden i 6 kap. 17 §,
3. ordförande och vice ordförande i 6 kap. 21 och 22 §§,
4. tidpunkt för sammanträden i 6 kap. 23 §,
5. offentlighet och närvarorätt i 6 kap. 25 § första och tredje styckena och 26 §,
6. beslutsförhet i 6 kap. 27 §,
7. jäv i 6 kap. 28–32 §§,
8. hur ärendena avgörs i 6 kap. 33 §,
9. protokollet i 6 kap. 35 §,
10. delgivning i 6 kap. 36 §, och
11. personalföreträdare i 7 kap. 10–19 §§.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
2. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet,
3. nämnd i stället gälla utskott,
4. en ledamot eller en ersättare i fullmäktige i stället gälla en indelningsdelegerad eller en ersättare,
5. förtroendevald i stället gälla ledamot i utskott, och
6. anslagstavla avse anslagstavlan i ändringsberörda kommuner och regioner.

30 §²⁵ Ändringsberörda kommuner och regioner ska tillhandahålla medel för indelningsdelegerades verksamhet.

Kostnaderna ska fördelas mellan kommuner och regioner i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster som enligt lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. ska ligga till grund för kommunernas bestämmande av skattesatsen för uttag av skatt för det år då beslutet om indelningsändringen meddelas.

²² Senaste lydelse 2017:732.

²³ Senaste lydelse 2017:732.

²⁴ Senaste lydelse 2017:732.

²⁵ Senaste lydelse 2016:740.

Om endast en del av en kommun eller en region ingår i kommunen eller regionen enligt den nya indelningen, ska fördelningen ske i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för den delen av kommunen eller regionen.

32 §²⁶ Indelningsdelegerade ska lämna en redovisning till fullmäktige och revisorerna i kommunen eller regionen enligt den nya indelningen. Redovisningen ska lämnas snarast möjligt och senast den 15 april det år indelningsändringen träder i kraft.

34 §²⁷ Valbar som revisor är den som vid tidpunkten för ett sådant val har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller regionen enligt den nya indelningen.

Den som är indelningsdelegerad eller ersättare för delegerad är inte valbar som revisor. I övrigt tillämpas bestämmelserna om valbarhetshinder i 7 kap. 3 § och 4 kap. 4 § andra stycket kommunallagen (2017:725).

37 §²⁸ Revisorerna ska det år indelningsändringen träder i kraft till fullmäktige i kommunen eller regionen enligt den nya indelningen lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av revisionen av utskottens verksamhet.

De sakkunnigas rapporter ska lämnas tillsammans med revisionsberättelsen.

I fråga om anmärkningar tillämpas 12 kap. 13 § kommunallagen (2017:725). Det som där sägs om nämnder och förtroendevalda ska då i stället gälla utskott och ledamöter och ersättare i utskott.

39 §²⁹ Ändringsberörda kommuner och regioner samt deras medlemmar har rätt att få prövat om ett beslut av indelningsdelegerade, ett utskott eller ett partssammansatt organ är lagligt genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

40 §³⁰ I fråga om överklagande gäller bestämmelserna i 13 kap. kommunallagen (2017:725) om

1. tillämpningsområde i 3 §,
2. hur besluten överklagas i 4 §,
3. tiden för överklagande i 5 och 6 §§,
4. grunder för upphävande av besluten i 7–9 §§,
5. handläggningen i domstol i 10–13 §§,
6. när beslut får verkställas i 14 §, och
7. rättelse av verkställighet i 15 §.

Det som i 13 kap. 13 § andra stycket kommunallagen sägs om rätten att överklaga domstolens beslut ska även gälla ändringsberörda kommuner och regioner samt deras medlemmar.

²⁶ Senaste lydelse 2016:740.

²⁷ Senaste lydelse 2017:732.

²⁸ Senaste lydelse 2017:732.

²⁹ Senaste lydelse 2016:740.

³⁰ Senaste lydelse 2017:732.

1 §³¹ Om en ändrad region- eller kommunindelning ska träda i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie val hålls till region- och kommunfullmäktige, ska redan det valet avse regionen och kommunen enligt den nya indelningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

På regeringens vägnar

MAGDALENA ANDERSSON

Magnus Bengtson
(Finansdepartementet)

³¹ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2016:740.